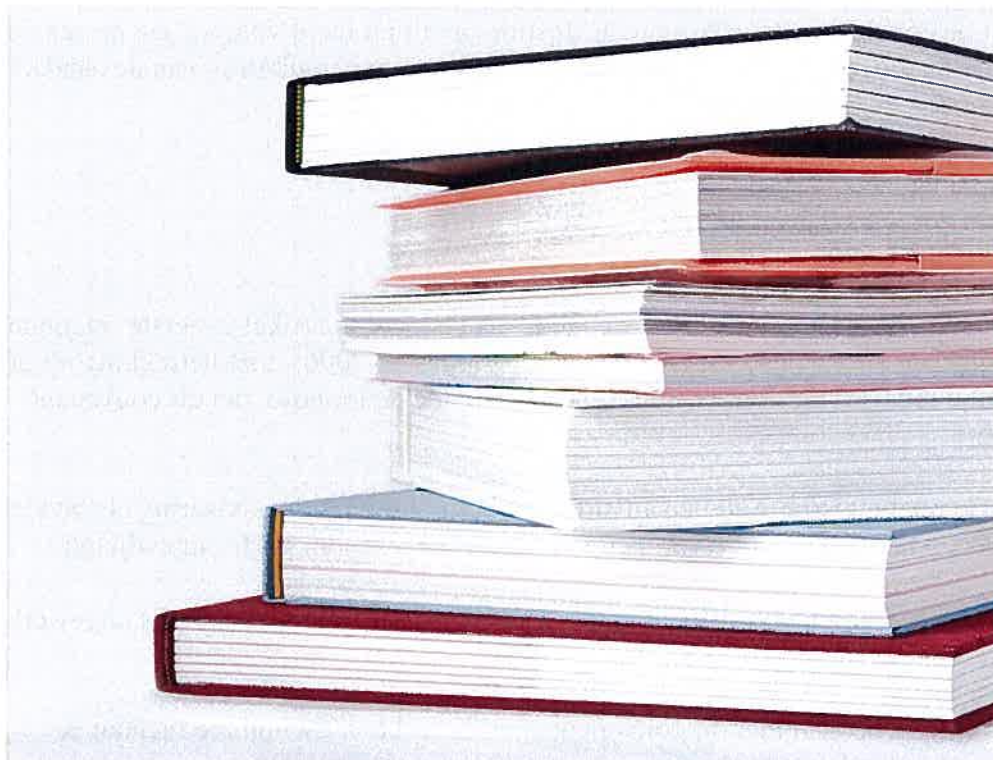

Ministerie van Justitie

Adviescollege toetsing administratieve lasten

Convenant over het beëindigen van de ex ante toetsing voorgenomen wet- en regelgeving Justitie

De Minister van Justitie

De voorzitter Adviescollege
toetsing administratieve lasten

24 september 2009

Convenant over het beëindigen van de ex ante toetsing en advisering door Actal van voorgenomen regelgeving van het ministerie van Justitie

Partijen,

1. De Minister van Justitie, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden (verder: Justitie),
2. De voorzitter van het Adviescollege toetsing administratieve lasten, handelend als vertegenwoordiger van het Adviescollege toetsing administratieve lasten (verder: Actal),

Overwegende dat:

Actal zes criteria gebruikt om na te gaan of departementen voldoende waarborgen hebben gecreëerd om de ex ante toetsing en advisering door Actal van voorgenomen regelgeving achterwege te laten.

Uit de in het verleden verrichte toetsing en advisering door Actal is gebleken dat Justitie voldoende aandacht besteedt aan de administratieve lasten.

Partijen tot de conclusie zijn gekomen dat Justitie op dit moment voldoet aan de zes criteria van Actal en daarmee voorziet in een effectieve structurele verankering van de aandacht voor administratieve lasten.

Komen het volgende overeen:

Inhoudelijke bepalingen

Artikel 1. De toetsing en advisering door Actal als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder a van het Instellingsbesluit Adviescollege administratieve lasten 2006¹, met betrekking tot de voorgenomen regelgeving van Justitie, blijft gedurende de looptijd van dit convenant achterwege.

Artikel 2. De relatie tussen Actal en Justitie met betrekking tot de advisering als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder b en c van genoemd Instellingsbesluit blijft ongewijzigd.

Artikel 3. De manier waarop Justitie voldoet aan de zes criteria van Actal is uitgewerkt in een bij dit convenant behorende bijlage.

Artikel 4. Partijen beogen met dit convenant geen in rechte afdwingbare rechten en verplichtingen in het leven te roepen.

Evaluatiebepalingen

Artikel 5. Per 1 september 2010 zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden. Justitie zal daartoe monitorlijsten aan Actal toesturen, waaruit blijkt welke regelgeving van Justitie ter besluitvorming is voorgelegd aan de Ministerraad of de Minister van Justitie in de periode tussen de inwerkingtreding van het convenant en 1 september 2010.

¹ Besluit van 17 februari 2006 (Stb. 2006, 138), zoals gewijzigd bij besluit van 10 juni 2008 (Stb. 2008, 259)

Artikel 6. Justitie stelt de door Actal ten behoeve van de tussentijdse evaluatie gevraagde dossiers beschikbaar. Deze dossiers dienen alle stukken te bevatten die naar het oordeel van Actal nodig zijn voor de toetsing.

Artikel 7. Actal beoordeelt of de toelichting over de gevolgen van het voorstel voor de administratieve lasten in de in artikel 5 van dit convenant genoemde regelgeving voldoet aan de vier toetspunten van Actal.

Artikel 8. Op basis van de tussentijdse evaluatie stelt Actal eventueel aanbevelingen op. Indien nodig worden nadere afspraken gemaakt tussen Justitie en Actal.

Artikel 9. Indien Actal een eindevaluatie wil uitvoeren, zal Justitie monitorlijsten aan Actal toesturen, waaruit blijkt welke regelgeving van Justitie ter besluitvorming is voorgelegd aan de Ministerraad of de Minister van Justitie in de periode tussen 1 september 2010 en het moment van de eindevaluatie.

Artikel 10. Indien Actal een eindevaluatie wil uitvoeren stelt Justitie de door Actal ten behoeve van de eindevaluatie gevraagde dossiers beschikbaar. De dossiers dienen alle stukken te bevatten die naar het oordeel van Actal nodig zijn voor de toetsing.

Slotbepalingen

Artikel 11. Dit convenant treedt in werking met ingang van 1 oktober 2009 en duurt tot 1 juni 2011.

Artikel 12. Beide partijen kunnen het convenant eenzijdig schriftelijk opzeggen.

Artikel 13. Wanneer een partij het convenant opzegt, wordt de huidige situatie van ex ante toetsing en advisering door Actal van voorgenomen regelgeving hervat.

Artikel 14. Bij onvoorziene omstandigheden die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van dit convenant, zullen partijen over (de noodzaak van) wijziging van dit convenant in overleg treden.

Artikel 15. Binnen een week na ondertekening van dit convenant wordt de zakelijke inhoud van de tekst ervan gepubliceerd in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend op 24 september 2009 te Den Haag:

De Minister van Justitie,

E.M.H. Hirsch Ballin

De voorzitter Adviescollege toetsing
administratieve lasten,

S.R.A. van Eijck

Bijlage bij het Convenant over het beëindigen van de ex ante toetsing en advisering door Actal van voorgenomen regelgeving van het ministerie van Justitie

Aanleiding

Het Adviescollege toetsing administratieve lasten (verder: Actal) is een tijdelijke organisatie. Op grond van het Instellingsbesluit Adviescollege administratieve lasten van 17 februari 2006 (Stb 2006, 138), zoals gewijzigd bij besluit van 10 juni 2008 (Stb. 2008, 259), eindigt de instelling van Actal op 1 juni 2011. De ministeries moeten uiteindelijk zelf voldoende aandacht besteden aan het beperken van regeldruk. Voor deze structurele verankering heeft Actal zes criteria geïdentificeerd waaraan een ministerie moet voldoen². Daarnaast moet uit de resultaten van de toetsing en advisering door Actal in het verleden blijken dat een ministerie voldoende aandacht besteedt aan de administratieve lasten (verder: AL). Als blijkt dat dit het geval is en dat een ministerie voldoet aan de zes criteria van Actal kunnen Actal en een ministerie een convenant sluiten. Een dergelijk convenant is op 24 september 2009 gesloten tussen het ministerie van Justitie (verder: Justitie) en Actal. In het convenant is afgesproken dat de toetsing en advisering door Actal, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder a van het Instellingsbesluit, gedurende de looptijd van dit convenant achterwege blijft. Dit betekent dat de Actal-toets van voorgenomen wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen van het ministerie van Justitie door het ministerie zelf wordt gedaan.

Hieronder zal aan de hand van de zes criteria van Actal worden toegelicht hoe Justitie voorziet in een effectieve structurele verankering van de aandacht voor administratieve lasten.

Structurele verankering van de zes Actal criteria

Actal-criterium 1. De Actal-toets – de check op de 4 toetspunten van Actal en de vraag of de administratieve lasten goed zijn beschreven in de Memorie van Toelichting/Nota van Toelichting - wordt voortaan intern door een administratieve lastenunit binnen de departementen uitgevoerd. Departementen kiezen zelf de vorm. De bedoeling hiervan is dat het departement zo snel mogelijk weet waar en wanneer het misgaat en dan adequaat kan ingrijpen.

De vier toetspunten van Actal zijn de volgende:

- *Zijn de te verwachten administratieve lasten voor het bedrijfsleven en burgers gekwantificeerd en is de berekening daarvan voldoende onderbouwd?*
- *Is er voldoende aandacht besteed aan alternatieven, die mogelijk minder administratieve lasten voor het bedrijfsleven en voor burgers opleveren?*
- *Is er binnen het doel van het wetsvoorstel gekozen voor het minst belastende alternatief?*
- *Is gekozen voor een uitvoering en toezicht met minimale administratieve lasten?*

Actal-criterium 2. De AL-toets blijft als zelfstandig herkenbaar toetsonderdeel bestaan om te voorkomen dat de aandacht voor AL ondersneeuwt door alle andere aspecten bij wet- en regelgeving.

Justitie voldoet op de volgende manier aan deze twee criteria:

² Opgenomen in bijlage bij brief van Actal aan de Minister van Justitie d.d. 23 februari 2009

- Binnen Justitie is de betrokken dossierhouder verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de effecten op regeldruk en het zoveel mogelijk beperken hiervan voor bedrijven, burgers, professionals en medeoverheden bij alle voorgenomen nieuwe wet- en regelgeving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Standaard Kosten Model en de nulmetingen voor burgers en voor bedrijven.
- Het in kaart brengen van en reduceren van AL is een belangrijk en herkenbaar zelfstandig onderdeel van het Integraal Afwegingskader voor beleid en wetgeving dat Justitie-medewerkers hanteren bij het voorbereiden van wet- en regelgeving.
- In de Memorie van Toelichting/Nota van Toelichting bij een voorstel wordt beschreven welke afweging is gemaakt en wordt de berekening van de hoogte van de AL weergegeven. Dit is een integraal onderdeel van de werkzaamheden van de beleidsmedewerkers en wetgevingsjuristen.
- Nadat de AL zijn berekend en de voorbereiding van het voorstel is afgerond, wordt het voorstel voorgelegd aan de sector Wetgevingskwaliteitsbeleid van de directie Wetgeving, in het kader van de verplichte interne Wkb-toets (toetspool wetgevingsjuristen). De Actal-toets vormt een vast en herkenbaar onderdeel van de Wkb-toets.

Actal-criterium 3. De verantwoordelijkheid voor de AL-controle en meer in het algemeen voor (minimale) administratieve lasten binnen een departement wordt specifiek opgedragen aan een lid van de departementale leiding (SG of DG). Deze gezaghebbende persoon dient voldoende ondersteuning te krijgen vanuit een administratieve lastenunit binnen het departement. De bedoeling hiervan is dat iemand de eindverantwoordelijkheid heeft en aanspreekbaar is op de departementale AL-resultaten en -inspanningen. Deze persoon moet weer in de positie zijn om collega's in de Bestuursraad aan te spreken op gebrek aan aandacht voor AL bij hun DG, indien die DG's zelf niet in actie komen. Hij moet input krijgen vanuit AL-coördinatoren over de stand van zaken.

Justitie voldoet aan dit criterium als volgt:

- Bij Justitie is de verantwoordelijkheid voor de AL belegd bij de Secretaris-Generaal (SG). Deze is verantwoordelijk voor de coördinatie van de aanpak van administratieve lasten en het Justitie lastenverlichtingsprogramma.
- De SG wordt hierin ondersteund door de Unit Coördinatie Regeldruk (UCR) van de sector Wetgevingskwaliteitsbeleid bij de directie Wetgeving.
- De directies van Justitie die veel te maken hebben met administratieve lasten hebben een AL-contactpersoon. De UCR overlegt regulier met deze contactpersonen die tevens fungeren als eerste aanspreekpunt voor AL binnen hun directie.
- De SG is in de positie om knelpunten of de stagnatie bij de vermindering van administratieve lasten bij individuele DG's en in de Bestuursraad aan de orde te stellen. Daarnaast heeft de SG de mogelijkheid om knelpunten in SG Overleg Regeldruk (SGOR) te melden, waarna deze eventueel in de Ministeriële Stuurgroep Regeldruk (MSR) en in de Ministerraad aan de orde kunnen worden gesteld.

Actal-criterium 4. De AL-coördinatoren moeten ook als departementale experts fungeren en de verinnerlijking in stand houden, door bijv. blijvend aandacht te besteden aan de interne communicatie over de administratieve lasten. Dit moet tot uiting komen door in het opleidingstraject van nieuwe medewerkers aandacht te besteden aan het onderwerp en ook de kennis over meetmethode, definitie, procedures en dergelijke binnen het hele departement op peil te houden. Intranet en van tijd tot tijd voorlichtingsbijeenkomsten kunnen hier aan bijdragen. Daar moet voldoende capaciteit voor gereserveerd worden. Elk departement moet een voorstel doen voor een duurzame, geloofwaardige en voldoende

capaciteitsinvulling voor het totaal aan AL-werkzaamheden. De bedoeling is dat de aandacht voor AL niet langzaam verwatert doordat bijv. de kennis afneemt, de capaciteit afbrokkelt of het onderwerp uit de belangstelling verdwijnt.

Justitie voldoet aan dit criterium op de volgende wijze:

- De UCR ondersteunt, informeert en communiceert over de aanpak van regeldruk als gevolg van de Justitie-regelgeving.
- Via intranet wordt goede, actuele en toegankelijke informatie (waaronder de relevante nulmetingen) geleverd zodat de kennis van wetgevingsjuristen en beleidsmedewerkers op peil blijft. Ook wordt via intranet een rekentool beschikbaar gesteld ten behoeve van de kwantificering van administratieve lasten.
- Justitie organiseert cursussen en/of informatiebijeenkomsten voor jonge of startende ambtenaren om hen te laten kennismaken met de aanpak van administratieve lasten en regeldruk in het algemeen. Er wordt nog onderzocht of de Academie voor Wetgeving en de Academie voor overheidsjuristen op dit terrein een rijksbreed programma kunnen ontwikkelen.
- De UCR zorgt voor adequate opleiding van de AL-contactpersonen bij de betreffende directies van Justitie.
- Tevens worden bij Justitie interne informatiebijeenkomsten georganiseerd om bewustwording van regeldrukaspecten bij alle medewerkers te versterken en hen te informeren over nieuwe ontwikkelingen.

Actal-criterium 5. De AL-ontwikkeling wordt per departement systematisch bijgehouden en AL-stijgingen worden gecompenseerd om het departementale plafond te handhaven. De coördinerende departementen zullen in samenwerking met de departementen deze gegevens bijhouden. De bedoeling hiervan is om blijvend aandacht te houden voor het beperken van AL.

Justitie voldoet aan dit criterium als volgt:

- De AL-ontwikkeling wordt binnen Justitie systematisch bijgehouden door de UCR. De UCR overlegt met dossierhouders en via de reguliere overleggen met de AL-contactpersonen over mogelijkheden voor het compenseren van AL-stijgingen.
- Deze monitoring helpt Justitie om te kunnen sturen op het realiseren van de doelstelling voor AL-reductie. Op 29 oktober 2008 heeft de Minister van Justitie een brief verzonden aan de Tweede Kamer over de uitvoering van dit lastenverlichtingsprogramma (TK 2008-2009, 31 731, nr. 3). Dit heeft gezorgd voor een extra stimulans om regeldrukaspecten systematisch aan te pakken.
- Justitie is vertegenwoordigd in de structurele overlegorganen onder leiding van de coördinerende ministeries die de monitorgegevens over lastenreducties bijhouden en waar blijvende aandacht is voor het beperken van de AL en andere regeldruk.

Actal-criterium 6. Periodiek wordt alle bestaande wet- en regelgeving onderzocht op mogelijkheden om de administratieve lasten verder te reduceren. Zonder nieuwe kabinetsdoelstelling zullen ministeries zichzelf een reductiedoelstelling opleggen. De bedoeling hiervan is om blijvend de AL echt te minimaliseren. Door technologische en organisatorische ontwikkelingen of door cumulatie van wetgeving doen zich na verloop van tijd weer nieuwe reductiemogelijkheden voor, die niet gegrepen worden bij ex ante controles.

Justitie voldoet aan dit criterium op de volgende manier:

- De UCR onderzoekt periodiek binnen Justitie alle bestaande wet- en regelgeving op mogelijkheden om de administratieve lasten verder te reduceren.

- Door middel van het Clearing House Wetsevaluatie dat thans wordt ontwikkeld, wordt het mogelijk wet- en regelgeving meer systematisch te evalueren. Zo kunnen lastgevende maatregelen beter worden geïdentificeerd en aangepakt, maar kan ook betere informatie worden verkregen over de vraag wat wel en niet effectieve wettelijke maatregelen zijn om bepaalde doelstellingen te realiseren.
- Justitie zorgt er daarnaast voor dat faciliterende regelgeving (bijvoorbeeld op het terrein van het bestuurs- en bestuursprocesrecht, zoals de toepassing van de lex silencio positivo) tot stand komt die het voor ministeries mogelijk maakt om de AL en andere regeldruk verder te verminderen.
- Justitie gaat voort met het ontwikkelen van (verdergaande toepassing van) instrumenten, zoals de XBRL-taxonomie, die kunnen helpen bij verdergaande deregulering.
- Burgerbrieven en meldingen die via Antwoord voor bedrijven.nl of Last van de overheid.nl bij Justitie binnenkomen kunnen ertoe leiden dat beleid en regelgeving meer lastenarm worden gemaakt.
- Recent is binnen Justitie geïnstitutionaliseerd dat jaarlijks per DG een onderwerp intern wordt doorgelicht op mogelijkheden voor vereenvoudiging en verbetering. Dit worden de zogenaamde complexiteitsdoorlichtingen genoemd. Ook hierbij is volop aandacht voor verdergaande lastenverlichting.